

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O POSLOVANJU
EKOS D.O.O. OSIJEK ZA
2013. GODINU**

Podnositelj
EKOS d.o.o. Osijek

Osijek, travnja 2014.

IZVJEŠĆE O POSLOVANJU EKOS D.O.O. OSIJEK ZA 2013. GODINU

1. UVOD

Gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju općeprihvaćenih načela zaštite okoliša, uređenih posebnim propisima, poštivanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja i najbolje svjetske prakse. Planski dokumenti gospodarenja otpadom su Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 130/05.), Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 85/07., 126/10. i 31/11.), regionalni (županijski) planovi gospodarenja otpadom, gradski odnosno općinski planovi gospodarenja otpadom te plan gospodarenja otpadom proizvođača otpada.

Ciljevi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, u najvećoj mogućoj mjeri, su:

- smanjivanje količine otpada koji nastaje,
- smanjivanje količine otpada koji se odlaze na odlagališta tijekom primarnog odvajanja korisnog otpada,
- smanjivanje udjela biorazgradivog otpada u odloženom komunalnom otpadu,
- smanjivanje negativnog utjecaja odloženog otpada na okoliš, klimu i zdravlje ljudi,
- gospodarenje proizvedenim otpadom na principima održivog razvoja,
- energetska iskorištavanje otpada za proizvodnju energije.

Sustav gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj organizirat će se kao integralna cjelina svih subjekata u sustavu na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

Sukladno odredbama Zakona o otpadu ("Narodne novine" broj 178/04., 111/06., 60/08. i 87/09.), županije su odgovorne za gospodarenje svim vrstama otpada, osim za opasni otpad i spaljivanje otpada, za što je odgovorna država. Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske osigurava uvjete i propisuje mjere za opasan otpad i spaljivanje otpada, a županije moraju osigurati provedbu propisanih mjera na svom području.

Obveze jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave utvrđene su Strategijom.

Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, kao provedbeni dokument Strategije, osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. Osnova za izradu Plana, osim Strategije, su i postojeći zakonski propisi i smjernice Europske Unije. Okvir za europsku politiku gospodarenja otpadom sadržan je u rezoluciji EU Vijeća o Strategiji gospodarenja otpadom (97/C76/01). Tri su ključna europska načela u politici gospodarenja otpadom:

- prevencija i nastajanje otpada,
- reciklaža i ponovna uporaba te
- poboljšanje konačnog zbrinjavanja i nadzora.

Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine, u sklopu Plana organizacije sustava gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, odnosno hodogramom aktivnosti i provedbe plana u razdoblju 2007.-2015. godine, kao jedna od aktivnosti za gradnju Centra za gospodarenje otpadom, određena je obveza osnivanja tvrtke za gospodarenje otpadom.

U skladu s propisima, Osječko-baranjska županija donijela je Plan gospodarenja otpadom na području Županije za razdoblje 2007.-2014. godine ("Županijski glasnik" broj 15/06.). Navedenim Planom, pored ostalog, utvrđene su mjere za izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada te mjere gospodarenja otpadom prema najboljoj dostupnoj tehnologiji koja ne zahtjeva previsoke troškove. Radi uspostave integralnog sustava gospodarenja otpadom na području Županije pokrenute su određene aktivnosti. Glavna aktivnost uspostave sustava je izgradnja Županijskog centra za gospodarenjem otpadom (u daljnjem tekstu: ŽCGO), te osnivanje Županijske komunalne tvrtke (u daljnjem tekstu: ŽKT) za vođenje daljnjih aktivnosti na realizaciji ovoga projekta.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 4. sjednici 2. listopada 2009. godine Odluku o osnivanju trgovačkog društva EKOS d.o.o. za gospodarenje otpadom ("Županijski glasnik" broj 9/09.) s ciljem uspostave sustava gospodarenja otpadom na području Osječko-baranjske županije, čime je ispunjen uvjet o osnivanju Županijske komunalne tvrtke. Društvo je osnovano na temelju izjave osnivača o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću dane kod javnog bilježnika. Osnivač je u 100% udjelu u temeljnom kapitalu Osječko-baranjska županija, a Osnivačka skupština trgovačkog društva EKOS d.o.o. je održana 9. studenoga 2009. godine. Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske dana je mogućnost da uz Županiju i jedinice lokalne samouprave s područja Županije budu suosnivači, odnosno članovi ŽKT, stoga je navedeno ostavljeno u aktu o osnivanju ŽKT kao mogućnost.

Sredstva potrebna za temeljni kapital društva osigurana su u Proračunu Osječko-baranjske županije za 2009. godinu ("Županijski glasnik" broj 17/08. i 1/09.) u iznosu od 20.000,00 kuna.

1.1. Organizacijski ustroj Društva

Društvo je upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Osijeku, u registarski uložak s matičnim brojem subjekta upisa 030105939, temeljem rješenja od 23. studenoga 2009. godine.

Direktor Društva je g. Martin Marolin koji tvrtku zastupa pojedinačno i samostalno.

Zamjenik direktora Društva je g. Ranko Radunović koji tvrtku zastupa pojedinačno i samostalno.

Društvo u ovoj fazi realizacije Projekta nema zaposlenih.

1.2. Poslovna uspješnost

Društvo je osnovano s temeljnim kapitalom u iznosu od 20.000,00 kuna kojeg je u cijelosti dana 16. studenoga 2009. u novcu uplatio osnivač - član Osječko-baranjska županija.

Društvo u 2009. godini nije imalo nikakve poslovne aktivnosti, žiro-račun je bio u mirovanju, te za tu poslovnu godinu nisu sastavljena financijska izvješća, te je 2010. godina bila prva godina za koju je sastavljeno financijsko izvješće.

1.2.1. Financijska izvješća

Financijska izvješća o poslovanju Društva predana su Financijskoj agenciji (Fina) te je dobivena Potvrda o primitku dokumentacije za 2013. godinu.

Bilanca na dan 31. 12. 2013. godine iznosi 20.254,92 kuna. Račun dobiti i gubitka za razdoblje 01. 01. do 31. 12. 2013. godine prikazuje da je Društvo ostvarilo prihod u iznosu od 0,00 kuna, a u istom je razdoblju rashodi su bili 0,00 kuna.

Nakon datuma bilance nije bilo događaja koji bi značajno utjecali na godišnje financijske izvještaje Društva.

2. SVRHA I SADRŽAJ INVESTICIJE

Trgovačko društvo EKOS d.o.o. za gospodarenje otpadom je Županijska komunalna tvrtka koja je nositelj sljedećih aktivnosti:

- sredstvima lokalne/regionalne samouprave i sredstvima fondova financiranje izrade i ishođenja potrebne dokumentacije i gradnja ŽCGO,
- provođenje natječaja i sklapanje ugovora o javno-privatnom partnerstvu o ulaganju u ŽCGO i upravljanje,

- vođenje građenja ŽCGO do uspostave sustava,
- upravljanje sustavom gospodarenja otpadom za cijelu Županiju,
- koordiniranje rada komunalnih tvrtki uključenih u sustav,
- organiziranje dovoza otpada od pretovarnih stanica do ŽCGO.

Djelatnost Društva je uspostava sustava za gospodarenje otpadom te gospodarenje otpadom na području Osječko-baranjske županije. Osim gore navedenih djelatnosti, Društvo može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju tih djelatnosti, ako se one u manjem opsegu ili uobičajeno obavljaju uz navedene djelatnosti.

Glavna aktivnost uspostave sustava za gospodarenje otpadom društva EKOS d.o.o. je izgradnja ŽCGO-a. Planom gospodarenja otpadom Osječko-baranjske županije predviđena je mogućnost realizacije ŽCGO-a na lokaciji "Orlovnjak" na području općine Antunovac.

Izgradnjom ŽCGO-a postigle bi se mjere za izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada, mjere gospodarenja otpadom prema najboljoj dostupnoj tehnologiji koja ne zahtjeva previsoke troškove, povećala bi se zaposlenost i prihodi te bi se smanjio negativan utjecaj odloženog otpada na okoliš, klimu i zdravlje ljudi.

3. FINANCIRANJE INVESTICIJE

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 85/07.) predviđeno je sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sufinanciranje u iznosu od 60% za izradu projektno/tehničke dokumentacije, istražne radove na lokaciji Centra za gospodarenje otpadom i dokumentaciju za prijavu za sufinanciranje. Kao 1. faza projekta Centra za gospodarenje otpadom u Osječko-baranjskoj županiji za razdoblje 2010.-2011. godine planirala se izrada potrebne dokumentacije do ishođenja lokacijske dozvole za koju se procjenjuju potrebna sredstva na ukupno 7.500.000,00 kn što bi se s obzirom na fiskalne mogućnosti financiralo u 2010. i 2011. godini i to u iznosu 3.750.000,00 kn svake godine. U tu svrhu u Proračunu Osječko-baranjske županije za 2010. godinu osigurano je 1.500.000,00 kn vlastitih sredstava i 2.250.000,00 kn sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost te isti iznosi u 2011. godini.

U cilju ostvarenja osnovnih preduvjeta za sklapanje Ugovora o sufinanciranju za izradu projektne i druge tehničke dokumentacije utvrđenih točkom 6.4.2. Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2007.-2015. godine, Osječko-baranjska županija uputila je dana 1. prosinca 2009. godine zahtjev Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za sklapanje Ugovora o sufinanciranju izrade dokumentacije za Centar za gospodarenje otpadom u Osječko-baranjskoj županiji.

Osječko-baranjska županija i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost zaključili su dana 27. veljače 2010. godine Ugovor o zajedničkom ulaganju u pripremne radove za osnivanje i izgradnju Centra za gospodarenje otpadom na području Osječko-baranjske županije. Člankom 2. Ugovora određeno je da će u pripremnim radovima (istražni radovi i izrada projektno-tehničke dokumentacije) koji se procjenjuju na iznos od 10.000.000,00 kuna, Fond sudjelovati sredstvima financijske pomoći u visini od 6.000.000,00 kuna (60%), a Osječko-baranjska županija u iznosu od 4.000.000,00 kuna (40%).

Kako se izgradnja županijskog sustava gospodarenja otpadom odvija kroz zahtjevne faze pripreme projektne dokumentacije i fazu izgradnje pojedinih dijelova integriranog sustava gospodarenja komunalnim otpadom u čijem financiranju sudjeluje više domaćih i stranih izvora, Ministarstvo zaštite okoliša je u cilju kvalitetne i pravovremene izrade potrebne dokumentacije, dana 5. ožujka 2010. godine izradilo Smjernice za pripremu i financiranje projekata izgradnje Centara za gospodarenje otpadom uz sufinanciranje sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i fondova Europske unije te ih objavilo na svojim web stranicama.

Smjericama su utvrđene faze u pripremi projekta za izgradnju objekata županijske infrastrukture za gospodarenje otpadom te su kao prva faza utvrđene Prethodne aktivnosti.

Kao rezultati Prethodnih aktivnosti utvrđenih Smjernicama, određeni su:

- prihvaćen Županijski prostorni plan s utvrđenim lokacijama Centra za gospodarenje otpadom i pretovarnih stanica,
- osnovana županijska komunalna tvrtka u potpunosti u javnom vlasništvu,
- potpisan ugovor/sporazum o izgradnji i korištenju budućeg Centra za gospodarenje otpadom između Županije i svih jedinica lokalne samouprave s područja županije.

Kako bi se u cijelosti realizirale navedene prethodne aktivnosti, bilo je potrebno sa svim jedinicama lokalne samouprave sklopiti sporazum kojim Osječko-baranjska županija preuzima obvezu izgradnje i uspostave funkcija Centra za gospodarenje otpadom Osječko-baranjske županije te pretovarnih stanica, a jedinice lokalne samouprave preuzimaju obvezu da će najmanje ostatni dio otpada (otpad koji ostaje nakon izdvajanja korisnih i opasnih dijelova otpada iz komunalnog otpada u reciklažnim dvorištima) sa svog područja, sukladno Planu gospodarenja otpadom za područje Osječko-baranjske županije za razdoblje 2007.-2014. godine, zbrinjavati u Centru. Potpisnici Sporazuma također suglasno utvrđuju da će se Centar za gospodarenje otpadom i pretovarne stanice graditi na lokacijama utvrđenim Prostornim planom Osječko-baranjske županije i Planom gospodarenja otpadom za područje Osječko-baranjske županije.

Sklapanje navedenog Sporazuma sa svim jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije bio je uvjet Fonda za nastavak poslova na pripremi projekta i pristupa drugoj fazi Smjernica koja obuhvaća Financiranje, odnosno osiguranje sredstava za provedbu istražnih radova i izradu potrebnih projekata i druge s tim povezane tehničke dokumentacije. Tako strog uvjet bio je postavljen jedino Osječko-baranjskoj županiji, obzirom da smo naknadno uočili da skoro sve županije imaju s tim problema i u kasnijim fazama realizacije.

Tijekom narednih mjeseci potpisan je Sporazum sa svim jedinicama lokalne samouprave, a također ispunjeni su i svi ostali uvjeti, tj. doneseni su Plan aktivnosti istražnih radova i izrade projektno-tehničke dokumentacije za osnivanje i izgradnju Centra za gospodarenje otpadom Osječko-baranjske županije, Plan troškova istražnih radova i izrade projektno-tehničke dokumentacije za osnivanje i izgradnju Centra za gospodarenje otpadom Osječko-baranjske županije, Zaključak o prihvaćanju Sporazuma o uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Osječko-baranjske županije, izrađen je Projektni zadatak za izradu projektno-tehničke dokumentacije Centar za gospodarenje otpadom u Osječko-baranjskoj županiji, dobivena je Odluka od Povjerenstva za imovinu Vlade Republike o raskidu Ugovora o osnivanju prava građenja. Navedena predmetna dokumentacija uz zahtjev za suglasnost na natječajnu dokumentaciju upućena je Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sredinom srpnja 2010. godine.

Umjesto suglasnosti na natječajnu dokumentaciju krajem srpnja 2010. godine Fond je dostavio dopis kojim obavještava Županiju da će on provesti objedinjeni natječaj za trinaest centara na području RH, što je ne samo bilo protivno potpisanom Ugovoru, već je Županiju vratilo unazad u realizaciji projekta i dovelo u isti položaj s onim županijama koji nisu ni započele predmetne aktivnosti.

Izmjenama i dopunama Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. godine ("Narodne novine" broj 31/11.) izmijenjene su odredbe koje se odnose na uvjete financiranja te je propisano da će se sredstvima FZOEU-a financirati do 100% iznosa izrade projektno-tehničke dokumentacije i istražnih radova na lokacijama CGO-a i odlagališta koje treba sanirati te priprema projektnih aplikacija za sufinanciranje projekta sredstvima EU. U svjetlu navedenih izmjena i dopuna Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, Osječko-baranjska županija i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sklopili su dana 3. svibnja 2011. Sporazum o ulaganju Fonda u pripreme radove za izgradnju Centra za gospodarenje otpadom "Orlovnjak", pretovarne stanice i sanacije odlagališta otpada s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, kojim je Sporazumom stavljen van snage Ugovor o zajedničkom ulaganju u pripreme radove za osnivanje i izgradnju Centra za gospodarenje otpadom Osječko-baranjske županije sklopljen s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

U drugoj polovini 2011. godine Fond je sukladno obvezi iz Ugovora proveo postupak javne nabave usluge izrade projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju CGO-a u OBŽ "Orlovnjak", a Fond je s odabranim izrađivačem sklopio Ugovor 1. prosinca 2011. godine. U aktivnostima oko definiranja projektnog zadatka i natječajne dokumentacije Županija je dala veliki doprinos, tj. vrlo velik dio tih aktivnosti je sama odradila.

Sa Sporazumom od 3. svibnja 2011. usklađen je i Proračun Osječko-baranjske županije za 2011. godinu kojim je predviđen iznos od 400.000,00 kn za sklapanje ugovora za izradu posebne geodetske podloge za pristupnu cestu za Centar za gospodarenje otpadom, za izradu projektne dokumentacije za ishođenje lokacijske dozvole za izgradnju pristupne ceste za Centar za gospodarenje otpadom te za izradu projektne dokumentacije za ishođenje lokacijske dozvole za izgradnju priključnih infrastrukturnih vodova za Centar za gospodarenje otpadom.

Umjesto intenziviranja aktivnosti 28. veljače 2012. zaprimljen je dopis Fonda o stavljanju u mirovanje postupka izrade projektno-tehničke dokumentacije do donošenja nove Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, a sukladno njoj i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Iako je Fond dana 28. veljače 2012. dostavio dopis o stavljanju u mirovanje postupka izrade projektno-tehničke dokumentacije do donošenja nove Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, a sukladno njoj i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, nastavljeno je obavljanje prethodnih radnji koje su preduvjet za izgradnju CGO te je u 2012. godini izdana lokacijska dozvola i potvrda glavnog projekta za izgradnju pristupne ceste za Centar za gospodarenje otpadom. Investicija je iznosila 96.036,48 kuna.

Nakon zamolbe Županije za ubrzanjem postupka uspostave CGO, u listopadu 2012. godine održan je sastanak Ministarstva, Fonda i Grupacije centara za gospodarenje otpadom na kojem su Ministarstvo i Fond izvijestili sve nazočne da se ide u izradu Studije predizvodljivosti sustava gospodarenja otpadom i uspostave CGO za područje pet županija (Sisačko-moslavačka, Brodsko-posavska, Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska i Virovitičko-podravska). Iz svega je također razvidno da je jedino zaustavljen projekt uspostave CGO za istočnu Slavoniju, a što nije bio slučaj sa drugim Županijama.

Dana 6. ožujka 2013. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost dostavio je radnu verziju Projektnog zadatka za nabavu izrađivača Studije predizvodljivosti sustava gospodarenja otpadom i uspostave CGO na području pet županija (Sisačko-moslavačka, Brodsko-posavska, Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska i Virovitičko-podravska), a 7. ožujka 2013. Fondu je dostavljeno mišljenje s prijedlozima za izmjenu i dopunu Projektnog zadatka. Do 17. lipnja 2013. godine je bio rok za predaju ponuda te je u tijeku evaluacija. Nakon odabira izrađivača studije rok izvođenja za istu je 10 mjeseci, iz čega je razvidno da su se izgubile još dodatne tri godine za realizaciju ovog projekta.

U Proračunu Osječko-baranjske županije za 2013. godinu za projekt EKOS d.o.o. utrošeno je 84.750,00 kuna. Iznos je utrošen za izradu Elaborata - Gospodarenje komunalnim otpadom na području Osječko-baranjske županije do uspostave Centra za gospodarenje otpadom.

Proračunom Osječko-baranjske županije za 2014. godinu za projekt EKOS d.o.o. planiran je iznos od 1.000.000,00 kuna za obavljanje ostalih prethodnih radnji - izgradnja priključnih infrastrukturnih vodova za Centar za gospodarenje otpadom, te za intelektualne i usluge promidžbe i informiranja kao što su izrada loga EKOS-a d.o.o., emitiranje emisija i propagandnog materijala i sl.

S obzirom da Studije predizvodljivosti sustava gospodarenja otpadom i uspostave CGO na području pet županija još nije gotova, tj. zvanično predstavljena, zbog važnosti projekta uspostave sustava za gospodarenje otpadom za Republiku Hrvatsku i županije, te njegov krajnji rok realizacije do 2018. godine, a također i obveze koje proizlaze iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom RH, ističemo nezadovoljstvo dinamikom provođenja postupaka na državnoj razini (postupanja Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Ministarstva zaštite okoliša i prirode).

4. LOKACIJA IZGRADNJE

Planom gospodarenja otpadom Osječko-baranjske županije predviđena je mogućnost realizacije ŽCGO-a na lokaciji "Orlovnjak" na području općine Antunovac. Prilikom odabira lokacije proveden je detaljan javni uvid te je odabrana navedena lokacija, koja bi trebala zadovoljiti buduće potrebe zbrinjavanja otpada za 30 godina. Navedena lokacija se nalazi na građevinskom zemljištu u **k.o. Orlovnjak kao k.č.br. 245, površine 6.809 m² i k.č.br. 258/1, površine 226.980 m²**. Odabrana lokacija nalazi se na nadmorskoj visini od 85 m. Smještena je u slabo naseljenom području na oranici udaljeno 7,5 km od naselja Orlovnjak, zatim 3,5 km od naselja Silaš (Općina Šodolovci), 5,5 km od naselja Tenja (Grad Osijek) ta 11 km od grada Osijeka. Lokacija je udaljena 1 km od lokalne ceste Orlovnjak-Tenja L-44113. Autocesta A5 prolazi 20 km zračne linije od lokacije, a na njezin čvor (Čepin) predviđeno je spajanje postojeće ceste Čepin-Orlovnjak-Tenja.

Republika Hrvatska je pravo građenja za lokaciju "Orlovnjak" dodijelila Javnoj ustanovi za zbrinjavanje komunalnog otpada istočne Slavonije (u nastavku ZOiS) Ugovorom o osnivanju prava građenja br. 86/07, a koji je sukladno članku 5. prenesen na Osječko-baranjsku županiju Odlukom Upravnog vijeća ZOiS-a na svojoj sjednici od 15. siječnja 2009. godine. S obzirom da nije bilo moguće realizirati prijenos Ugovora o osnivanju prava građenja sa ZOiS-a na Osječko-baranjsku županiju dopisom od 9. veljače 2009., 1. prosinca 2009. i 9. ožujka 2010. godine Osječko-baranjska županija zatražila je od Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, raskid Ugovora o osnivanju prava građenja br. 86/07 između Republike Hrvatske i ZOiS-a i zaključenje Ugovora o osnivanju prava građenja na lokaciji "Orlovnjak" Općina Antunovac s Osječko-baranjskom županijom. Predmetni Ugovor o osnivanju prava građenja br. 86/07 raskinut je Odlukom Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske KLASA: 940-06/06-02/903 od 7. srpnja 2010. godine, dok će se Ugovor o osnivanju prava građenja između Republike Hrvatske i Osječko-baranjske županije zaključiti nakon pravomoćnosti lokacijske dozvole za izgradnju Centra za gospodarenje otpadom Osječko-baranjske županije.

5. PODUZETE AKTIVNOSTI U REALIZACIJI PROJEKTA

U realizaciji Projekta najvažnije aktivnosti su bile:

- Osječko-baranjska županija donijela je Plan gospodarenja otpadom na području Županije za razdoblje 2007.-2014. godine ("Županijski glasnik" broj 15/06.)
- Trgovačko društvo EKOS d.o.o. osnovano je 9. studenoga 2009. godine s temeljnim kapitalom od 20.000,00 kuna koji je uplaćen u cijelosti u novcu.
- 27. veljače 2010. sklopljen je Ugovor o zajedničkom ulaganju u pripreme radove za osnivanje i izgradnju Centra za gospodarenje otpadom na području Osječko-baranjske županije između Osječko-baranjske županije i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.
- 4. svibnja 2010. doneseni su Plan aktivnosti istražnih radova i izrade projektno-tehničke dokumentacije za osnivanje i izgradnju Centra za gospodarenje otpadom Osječko-baranjske županije, Plan troškova istražnih radova i izrade projektno-tehničke dokumentacije za osnivanje i izgradnju Centra za gospodarenje otpadom Osječko-baranjske županije, te Zaključak o prihvaćanju Sporazuma o uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Osječko-baranjske županije.
- 8. lipnja 2010. donešena je Odluka o Izmjenama i dopunama Prostornog plana Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 4/10. od 21. lipnja 2010. godine).
- 30. lipnja 2010. WERKOS d.o.o. Osijek dostavio je Projektni zadatak za izradu projektno-tehničke dokumentacije Centar za gospodarenje otpadom u Osječko-baranjskoj županiji.
- 7. srpnja 2010. godine Odlukom Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske KLASA: 940-06/06-02/903 raskinut je Ugovor o osnivanju prava građenja br. 86/07.
- 8. ožujka 2011. dostavljena je dokumentacija za objavu javnog natječaja Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

- 26. travnja 2011. zaprimljena je Suglasnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva za zaključenje Sporazuma o ulaganju Fonda u pripreme radove za Centar za gospodarenje otpadom na području Osječko-baranjske županije, pretovarne stanice i sanacije odlagališta otpada između Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Osječko-baranjske županije.
- 3. svibnja 2011. Župan je u ime Osječko-baranjske županije sklopio Sporazum o ulaganju Fonda u pripreme radove za izgradnju Centra za gospodarenje otpadom "Orlovnjak", pretovarne stanice i sanacije odlagališta otpada s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, kojim je Sporazumom stavljan van snage Ugovor o zajedničkom ulaganju u pripreme radove za osnivanje i izgradnju Centra za gospodarenje otpadom Osječko-baranjske županije sklopljen s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.
- 12. srpnja 2011. Župan je dao je suglasnost na dokumentaciju za nadmetanje za izgradnju Centra za gospodarenje otpadom u Osječko-baranjskoj županiji.
- U razdoblju od srpnja do rujna 2011. godine jedinice lokalne samouprave dostavile su svoja očitovanja na prijedlog Plana sanacije odlagališta na području Osječko-baranjske županije s prijedlozima za daljnje odlaganje otpada do otvaranja Centra za gospodarenje otpadom.
- 5. prosinca 2011. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sklopio je sa Zajednicom ponuditelja (IPZ Uniprojekt Terra d.o.o., Brodarski institut d.o.o. i Hidroing d.o.o.) Ugovor o izradi projektno-tehničke dokumentacije za Županijski centar za gospodarenje otpadom "Orlovnjak", Općina Antunovac u Osječko-baranjskoj županiji.
- 28. veljače 2012. zaprimljen je dopis Fonda o stavljanju u mirovanje postupka izrade projektno-tehničke dokumentacije do donošenja nove Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, a sukladno njoj i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.
- 28. veljače 2012. zaprimljen je dopis JU Zavoda za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije o dostavi podataka o praćenju provedbe Prostornog plana Osječko-baranjske županije Ministarstvu zaštite okoliša i prirode.
- 31. svibnja 2012. ishodaena je lokacijska dozvola za izgradnju pristupne ceste za Centar za gospodarenje otpadom.
- 3. rujna 2012. Župan se obratio Ministarstvu zaštite okoliša i prirode sa zamolbom za ubrzanjem postupka uspostave regionalnog centra za gospodarenje otpadom.
- 2. studenoga 2012. ishodaena je potvrda glavnog projekta za izgradnju pristupne ceste za Centar za gospodarenje otpadom.
- 6. ožujka 2013. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost dostavio je radnu verziju Projektog zadatka za nabavu izrađivača Studije predizvodljivosti sustava gospodarenja otpadom i uspostave CGO na području pet županija (Sisačko-moslavačka, Brodsko-posavska, Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska i Virovitičko-podravska).
- 7. ožujka 2013. Fondu je dostavljeno mišljenje s prijedlozima za izmjenu i dopunu Projektog zadatka.

Aktivnosti poduzete tijekom izvještajnog razdoblja:

- 13. ožujka 2013. Župan donosi Zaključak o prihvaćanju prijedloga Ugovora o sporazumnom raskidu Ugovora o izradi projektne dokumentacije za ishodaenje lokacijske dozvole za izgradnju priključnih infrastrukturnih vodova za Centar za gospodarenje otpadom "Orlovnjak".
- 27. lipnja 2013. Župan donosi Zaključak o problematici uspostave sustava gospodarenja otpadom na području Osječko-baranjske županije.
- 21. ožujka 2014. Župan dostavlja Ministarstvu zaštite okoliša i prirode pregled aktivnosti na realizaciji Centra za gospodarenje otpadom kojom prilikom izražava zabrinutost glede realizacije CGO i upućuje zamolbu za žurno određivanje sastanka na kojem bi se razmotrila problematika uspostave CGO.

6. PLAN AKTIVNOSTI U 2014. GODINI

- Održati sastanak s Ministarstvom zaštite okoliša i prirode na kojem bi se razmotrila problematika uspostave CGO
- Izrada novog projektnog zadatka sukladno izmijenjenoj Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te novim smjericama Ministarstva zaštite okoliša i prirode te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.
- Izrada promotivnih i edukacijskih materijala o uspostavi sustava za gospodarenje otpadom.

7. ZAKLJUČAK

Proces pripreme projektne dokumentacije za CGO je u zadnjih nekoliko godina, umjesto osiguranja kontinuiteta, edukacije i razvoja doživio promjene u strategiji financiranja i načina ugovaranja izrade dokumentacije (Izmjene PGO RH iz 2010. i 2011.), tako su prethodno sklopljeni ugovori između Fonda i županija, temeljem kojih je započela izrada projektne dokumentacije u tim županijama po nalogu Fonda - raskinuti, a potom, na iskaz interesa, sklapani novi sporazumi između istih. To je u dijelu slučajeva usporilo, a u ostalom i zaustavilo izradu projektne dokumentacije.

Nakon toga Fond je administrativno preuzeo izradu kompletne dokumentacije: od izrade projektnog zadatka, preko izrade natječajne dokumentacije; provedbu natječaja, ugovaranje s izrađivačima projektne dokumentacije i recenzentima, provedbu ugovora - vođenje projekata, ukratko svega.

Zbog nedovoljnog definiranja uloga pojedinih čimbenika ili njihove pogrešne primjene, županijska komunalna tvrtka je svedena na "koordinatora" aktivnosti, a da se zapravo iz vida izgubilo vlasništvo, dakle utjecaj i nadležnost nad donošenjem odluka nad projektom. U cijelom sustavu ŽKT realno je i bila, i jest, od najmanjeg utjecaja i prema "gore" i prema "dolje", ali zanimljivo je da lokalna razina npr. upravo od nje očekuje da riješi lokalne probleme, tj. izgradi CGO.

Početkom 2012. godine, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na čelu s tadašnjom ministricom Mirelom Holy obustavilo je sve aktivnosti na ugovaranju i izradi projektne dokumentacije i provedbi istražnih radova, najavivši izradu nove Karte CGO, odnosno redefiniranje koncepata županijskih CGO u regionalne CGO, tehnologije obrade otpada i drugo. U tu svrhu je najavljena izrada predstudija izvodljivosti koje bi opravdale donošenje novih odluka, a najavljeno je i sudjelovanje županijske komunalne tvrtke u nekoj od aktivnosti. Od te najave do danas, dakle godinu dana poslije donošenja Zakon o održivom gospodarenju otpadom nova Strategija i Plan gospodarenja otpadom RH još nisu izrađeni kao ni izrada nove karte CGO te predstudija izvodljivosti. Budući da je Ministarstvo ponovno prešlo na regionalni koncept zadužilo je Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost da provede postupak javne nabave za izradu predstudije izvodljivosti za centar za gospodarenje otpadom za istočnu Slavoniju (Brodsko-posavsku, Osječko-baranjsku, Sisačko-moslavačku, Virovitičko-podravsku i Vukovarsko-srijemsku županiju, ali bez Požeško-slavonske županije). Iz svega je također razvidno da je jedino zaustavljen projekt uspostave CGO za istočnu Slavoniju, tj. za pet županija, a što nije bio slučaj s drugim županijama.

Tvrtka EKOS d.o.o. i Osječko-baranjska županija su u proteklom razdoblju u postupku uspostave sustava za gospodarenje otpadom na području Osječko-baranjske županije izvršavale svoje obveze u najkraćim mogućim rokovima.

Sadašnji uspostavljeni sustav nažalost ne osigurava kontinuitet niti na organizacijskoj niti na strateškoj odnosno planskoj razini, kao niti administrativnim kapacitetima i stoga ne pruža kvalitetnu podršku "brzom" i uspješnoj pripremi projekata, već joj, paradoksalno, stoji na putu. Upravo zbog toga, kao i zbog nedostatka daljnjih informacija o najavljenim aktivnostima od strane Ministarstva teško je vjerovati da će se nacionalni ciljevi na vrijeme ispuniti, sukladno navedenom Skupština Osječko-baranjske županije treba jasno izraziti svoje nezadovoljstvo dinamikom provođenja postupaka na

državnoj razini (postupanja Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Ministarstva zaštite okoliša i prirode), te ukazati da zbog svih propusta Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Ministarstva zaštite okoliša i prirode kojim je doveden u pitanje rok realizacije uspostave CGO do 2018. Godine Županija ne može snositi odgovornost koje proizlaze iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom RH. Pored ove, naša je zabrinutost okrenuta onom stvarnom, alarmantnom stanju na terenu: sve bržem popunjavanju odlagališnih kapaciteta.

Također u narednom razdoblju potrebno je inzistirati s obzirom na broj dionika i složenost ovih poslova, a ukoliko želimo realizirati ove projekte do 2018. godine, da se formiraju za svaki centar projektni timovi u kojima bi bili predstavnici svih dionika odgovornih za realizaciju istih s jasnim ovlaštenjima i odgovornošću, kako bi izbjegli sve dosadašnje a i buduće prepreke.

S obzirom na važnost projekta uspostave sustava za gospodarenje otpadom za Republiku Hrvatsku i županije, potrebno je da se aktivnosti intenziviraju, a također je potrebno da Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Ministarstvo zaštite okoliša i prirode naprave hodogram aktivnosti u kojima bi se odredio okvirni datum stavljanja centara za gospodarenje otpadom u funkciju.